

Dorpscanon van Folsgeare

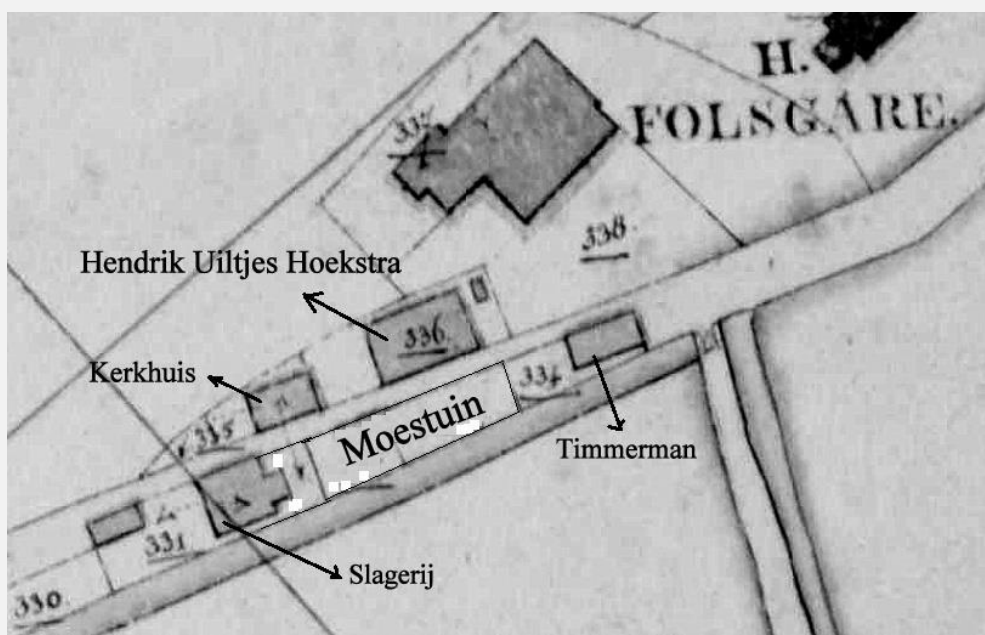
Tsjaerddyk 38

© Foto uitg. van der Meulen bv Sneek

Tsjaerddyk 38

Jelle Uiltjes Hoekstra, boerenknecht, en Ytje Annes van der Werf, dienstmeid, wonen en werken allebei in Folsgeare. Jelle en Ytje kopen na hun huwelijk op 25 mei 1824 het westelijk stuk van de moestuin van Jelle Uiltjes zijn broer Hendrik Uiltjes.

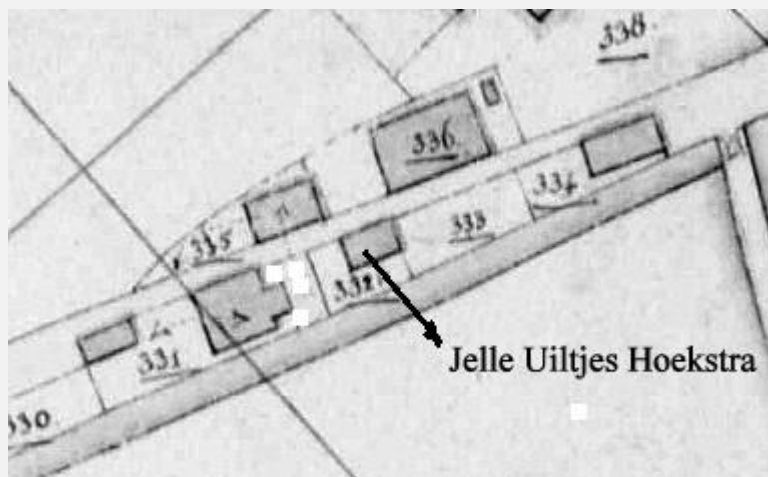
Folsgeare
1820
kadaster

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 38

Hendrik zijn vrouw Pietje Baukes heeft deze moestuin (en een koemelkerij) verkregen uit de erfenis van Schelte Edgers, bij wie zij huishoudster was.

Jelle en Ytje laten er een kruidenierswinkel met woning neerzetten.

Folsgare 1824
kadaster

Folsgare breidt uit van vier naar vijf woningen en aan de Tjaardvaart zijn nu een slagerij, een kruidenier en een timmerman.

De kruidenierswinkel van Jelle fungeert ook als herberg. In de achterkamer is een slokje te krijgen en de notaris gebruikt deze ruimte soms om er een openbare verkoping te houden. In de Tjaardvaart achter de winkel, ligt de praamschuit die Jelle heeft laten bouwen om goederen uit Sneek te halen. Die vent hij vervolgens uit bij de boeren in de omgeving.

Jelle overlijdt plotseling op 26 augustus 1826, ruim een jaar na de geboorte van hun dochter Pietertje Jelles. Ytje blijft achter met Pietertje en de winkel.

Zoals vaker in die tijd neemt een familielid de verantwoordelijkheid van de overledene op zich. Jelle zijn jongere broer Roel Uiltjes trouwt op 5 augustus 1828 met Ytje Annes. Samen zetten ze het bedrijf van Jelle voort en krijgen ze nog twee dochters.

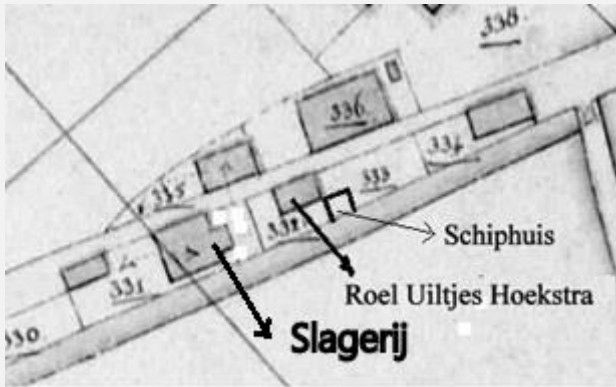
Roel koopt in 1832 nog een hoekje grond van de moestuin en laat er een schiphuis neerzetten voor de praamschuit.

In 1841 koopt Roel Uiltjes samen met Willem Sjerps Twijnstra de slagerij van Kerst Arjens Hylkema. Twee derde van het perceel gaat naar Willem Sjerps, één derde komt in eigendom van Roel Uiltjes.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 38

Folsgeare 1832

Kadaster

Na de aankoop verkoopt Roel het gedeelte waarop de oude slagerij staat aan timmerman Johannes Paulus Spiering, die er een winkel met woonhuis neer zet.

Roel Uiltjes heeft geld verdiend aan de verkoop, maar als Kornelis Piersma er een kruidenierswinkel begint, heeft hij er nu wel een concurrent bij. Op 5 augustus 1846 overlijdt Roel zijn vrouw Ytje, nog maar 46 jaar oud.

Joukjen Bastiaans Visser komt nu als hulp in de huishouding in huis en op 20 mei 1848 besluiten Roel en Joukjen te trouwen. Roel Uiltjes heeft het gehad met de winkel en zet deze in 1850 te koop. Als de zaak is verkocht, wordt Roel Uiltjes schipper en gaat in Nijland wonen.

De winkel wordt in 1850 gekocht door Epeus Gerardus Couperus, die in 1834 is getrouwd met Sybrig de Boer. In 1858 overlijdt Sybrig, nog maar 50 jaar oud. Het gezin Couperus moet verder zonder echtgenote en moeder. Dochter Aaltje is nog maar dertien jaar, maar neemt toch al de huishouding over, zodat haar vader de winkel kan doen. Epeus is een man die iets van de wereld heeft gezien en veel kan vertellen. De mensen uit het dorp komen vaak langs om naar zijn belevenissen te luisteren. De kinderen worden groot en trouwen. Vanaf 1868 woont Epeus Gerardus alleen in de winkel. Epeus Gerardus sr en zijn zoon Epeus Gerardus jr zijn beiden voor de helft eigenaar van het pand als het in 1874 in de verkoop komt. Mollerus Epeus, een jongere broer van junior, koopman in Nijesyl onder Oosthem, koopt de ouderlijke woning. Hij verhuurt deze in 1875 aan Gerrit Oppenhuizen en Maaike Lanting.

Maaike en Gerrit zijn bekend in het dorp. Maaike werkt sinds 1874 als dienstmeid bij Teade Rurds Abma waar Gerrit ook heeft gewerkt als boerenknecht. Ze starten vol goede moed met de winkel. Het stel krijgt 2 dochters. Folsgeare is echter te klein voor Gerrit en in 1878 verhuist het gezin naar IJlst waar Gerrit winkelier wordt.

De winkel komt weer in de verhuur voor fl 150,- per jaar. Oeble Jans Woudstra en Antje Franckena komen over van Hichtum om zich in Folsgeare te vestigen. Oeble en Antje krijgen drie kinderen.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 38

In 1885 komt de winkel in de verkoop en deze wordt door Oeble Woudstra aangekocht met financiële ondersteuning van Teade Ruurds Abma. Oeble en Antje komen echter in de loop van de jaren in financiële problemen en in 1897 wordt het faillissement uitgesproken.

LC 1897: Winkelhuis te Folsgeare:

De Notaris M SCHOTMAN te Bolsward zal Dinsdag 23 Februari 1897, 's namiddags 3 uur bij Oosterhout te Nijland finaal verkopen: Een hecht en sterk WINKELHUIS te Folsgeare met STALLING voor 4 Koeien PAKHUIS, SCHIPHUIS en verder toebehooren in gebruik bij Oebele Wondstra te aanvaarden den 12 Mei 1897. Geboden fl 935, -

Teade Ruurds Abma heeft al het nodige geld in de winkel gestoken en hij koopt deze nu. Oeble en Antje huren het pand weer en gaan door tegen een lagere huurprijs.

Oeble Woudstra en Antje Franckena

foto db Folsgeare

Na het overlijden van Teade Ruurds Abma in 1903 komen de winkel en het schiphuis opnieuw in de verkoop. Jacob Jacobs Botinga, oud boer en overbuurman, wordt de nieuwe eigenaar.

1910
het gezin Woudstra voor de
winkel

op de kaart staat Volsgare

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 38

In 1921 verhuizen Oeble en Antje naar Bolsward waar Antje in 1931 op 82-jarige leeftijd overlijdt. Oeble blijft alleen in Bolsward wonen tot zijn overlijden in 1938. Hij is dan 89 jaar oud.

De volgende bewoners van het pand zijn Minne Minnema en zijn vrouw Aaltje Sybrandy. Minne en Aaltje krijgen vier kinderen. Minne doet naast de winkel ook in verkoop van veevoer. In een lege woning van de Tempel tegenover de winkel heeft hij zijn opslag. Voor het vervoer van zijn handel heeft hij de beschikking over paard en wagen. Op de zijkant van de kar staat: Minnema, Veevervoer, Folsgeare.

Minne en Aaltje blijven in het pand wonen tot 1941 waarna ze naar Sneek verhuizen.

Minne Minnema met zijn zoontje Klaas voor de Tempel.

foto db Folsgeare

Na Minne en Aaltje komen Pier Cnossen en Fogeltje Posthuma in de woning/winkel. Pier Cnossen is een Folsgaaster, geboren op Strûpenkeal. Hij woont na het overlijden van zijn vader met zijn moeder en zusters op Tsjaerddyk 44. Fogeltje Posthuma is een zuster van slager Douwe Posthuma die op Tsjaerddyk 42 woont.

Pier Cnossen is een dorpsman. Hij is winkelier, koopman, melkrijder en koster. Bij hem kunnen Folsgeasters ook klompen kopen. Pier krijgt later de eerste telefoon van het dorp. De dorpsbewoners kunnen in de hal tussen de winkel en de kamer gebruik maken van de telefoon. Het was niet erg privé en de familie Cnossen was dan ook van alle nieuwtjes op de hoogte.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 38

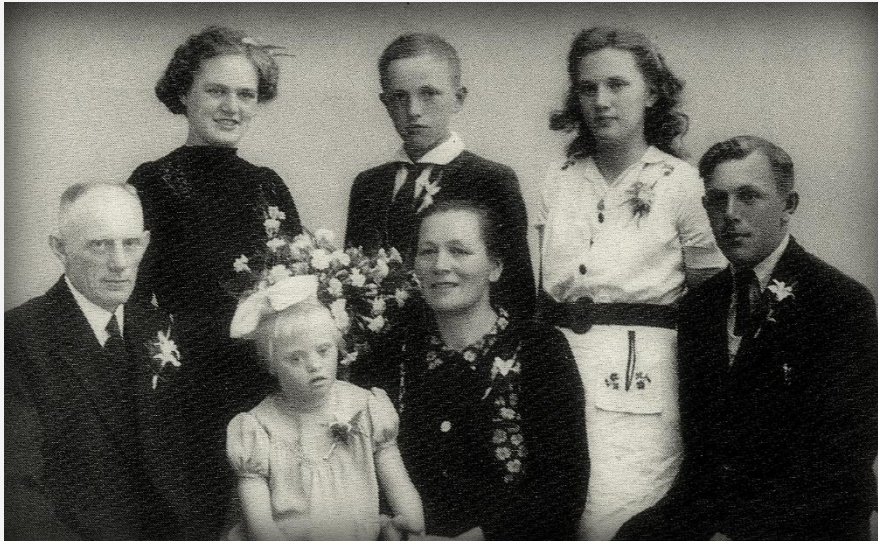

foto db Folsgeare

Het gezin Cossen:

v.l.n.r. Pier, Marie, Anna Antje, Lieuwe, Fogeltje, Anneke, Sijbrand

Achter de woning is nog ruimte voor een paar koeien. Schuin tegenover het huis waar de Tempel stond, heeft Pier opslag voor zijn hooi.

Links de smederij en er tegenover de hooibult van Pier Cossen. Verderop de winkel van Cossen.

foto db Folsgeare

Pier Cossen in zijn functie als koster in de kerk van Folsgeare.

foto dbFolsgeare

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 38

In 1971 koopt Remmelt Boonstra het huis, met de bedoeling er een nieuw huis voor in de plaats te zetten. In maart 1972 gaan Pier en Fogeltje naar Easthimmerwei 3 waar ze wonen tot 1977. Ze verhuizen vervolgens naar rusthuis Thabor in Sneek waar Pier in 1978 overlijdt.

Remmelt woont los / vast in de woning en maakt plannen voor de toekomst. Hij heeft inmiddels kennis gekregen aan Hiltje Koopmans uit Oosthem. Ze trouwen in december 1973.

Eind december 1973 wordt begonnen met de sloop van het huis.

Op het terrein van de voormalige Tempel wordt een caravan neergezet. Deze zal het onderkomen van het paar worden gedurende de sloop en de bouw van het nieuwe huis.

foto's verbouw Remmelt Boonstra

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 38

---

de stenen en pannen worden naast de caravan opgeslagen.

Folsgeare in het voorjaar van 1974, met de open plek waar de winkel stond.

Mei 1974 wordt de eerste paal geslagen door Remmelt zijn vrouw Hiltse. De rest van het werk wordt gedaan door Gerrit Remmelt Boonstra, de broer van Remmelt.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 38

Zomer 1974: Het huis begint al vorm aan te nemen.

15 januari 1975, één jaar na het begin van de sloop, is het huis klaar en betrekken Remmelt en Hiltsje de nieuwe woning.

De ruimte om huis is niet erg groot en Remmelt kijkt eens om zich heen. In Nijland staat een boerderij te koop waar voor hem ruimte genoeg is. Nadat Remmelt Hiltsje heeft weten te overtuigen, komt er een poster op het raam met “Te Koop”.

Tsjaerddyk winter 1979.

foto Remmelt Boonstra

Het huis wordt vlot verkocht aan August Hanewacker en Alberdine Weerman en in april 1979 verhuizen Remmelt en Hiltsje naar Nijland.

In 1983 wordt het huis verkocht aan Thomas Wiersma. Thomas en zijn vrouw met de kinderen blijven er tot 1988 waarna ze naar Geldrop verhuizen.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 38

Jan en Klaske Wiersma komen over van Wolsum en wonen tot heden (2021) met hun beide zonen in het huis aan de Tsjaerddyk op nummer 38.

foto Wytske Heida

Colofon

Tekst: Atse Bruin

Bewerking: Wytske Heida

Foto's: Remmelt Boonstra, db Folsgeare, Wytske Heida, uitg. van der Meulen bv Sneek

Kaarten: Kadaster

Disclaimer: Voor alle foto's geldt, dat er zorgvuldig is uitgezocht wie de eigenaar is en is toestemming gevraagd en gekregen voor gebruik in dit venster. Vensters over personen zijn geplaatst na feedback met betrokkene. Mocht er desondanks iets niet correct zijn, gelieve de redactie te informeren.